

घटक	तपशील
१	<p>भाषा : स्वरूप व संकल्पना</p> <p>१ भाषा : स्वरूप, वैशिष्ट्ये व कार्ये</p> <p>२ संदेशन : मानव व मानवेतर संदेशन</p> <p>३ भाषाभ्यासाच्या शाखा (ध्वनिविचार – व्याकरणविचार – अर्थविचार – शब्दसंग्रह - स्थूल परिचय)</p> <p>४ भाषेच्या अभ्यासाचे महत्त्व व भाषाभ्यासाच्या पद्धती (ऐतिहासिक, वर्णनात्मक, सामाजिक, तुलनात्मक – स्थूल परिचय)</p>
२	<p>स्वनविचार</p> <p>१ स्वनविज्ञान : स्वरूप व संकल्पना (उच्चारणकेंद्री - संचारणकेंद्री – श्रवणकेंद्री)</p> <p>२ वागिन्द्रीय : रचना व कार्य स्वनांची निर्मितिप्रक्रिया</p> <p>३ स्वनांचे वर्गीकरण व वर्गीकरणाची तत्त्वे (उच्चारण स्थान, उच्चारण अवयव, प्रयत्न)</p>
३	<p>स्वनिमविचार</p> <p>१ स्वन -स्वनिम-स्वनांतर (परस्पर संबंध व प्रकार)</p> <p>२ स्वनिमनिश्चितीची तत्त्वे</p> <p>३ विनियोग संकल्पना (व्यवच्छेदक विनियोग- पूरक विनियोग - मुक्त परिवर्तन) मराठीची स्वनिमव्यवस्था (स्वरस्वनिम - अर्धस्वरस्वनिम - व्यंजन स्वनिम – खंडित व खंडाधिष्ठीत स्वनिम -बलाघात, सुरावली – नासिक्यरंजन - सीमासंधी)</p>
४	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्रकार्य (घटक १, २ आणि ३)

SEMESTER – VI

घटक	तपशील
१	<p>रूपिमविचार</p> <ol style="list-style-type: none"> १ रूपविन्यास (संकल्पना) २ रूपिका - रूपिम – रूपिकांतर : स्वरूप व प्रकार ३ रूपिम निश्चितीची तत्त्वे ४ विनियोग संकल्पना ५ प्रकृती आणि प्रत्यय यांचे वर्गीकरण
२	<p>वाक्यविचार</p> <ol style="list-style-type: none"> १ वाक्यविन्यास (संकल्पना परिचय) २ घटक आणि रचना : परस्पर संबंध ३ वाक्याचे घटक (उद्देश्य, विधेय) ४ प्रथमोपस्थित संघटक संकल्पना व वाक्यविश्लेषण (शब्द – शब्दबंध – उपवाक्य – वाक्य) ५ वाक्यांचे प्रकार
३	<p>अर्थविचार</p> <ol style="list-style-type: none"> १ अर्थ : स्वरूप व संकल्पना २ अर्थविन्यास (संकल्पना परिचय) ३ अर्थाचे वर्गीकरण (प्रकार: सांकल्पनिक अर्थ - साहचर्यपर अर्थ- शैलीगत अर्थ- भावपर अर्थ- परावर्तीत अर्थ - विषय अर्थ) ४ अर्थविन्यासाची व्यापकता (समानार्थी शब्द, अनेकार्थी शब्द – सरूपता – अर्थसमावेश – अर्थविरोध)
४	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्रकार्य (घटक १, २ आणि ३)